

SEKRETARIAT
Podsekretarza Stanu

2017 -12- 14

Wpłynęło dniaWarszawa, 14 grudnia 2017 r.

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DP.I.02200.191.2017.MS
dot. DL-I-4190-16/16

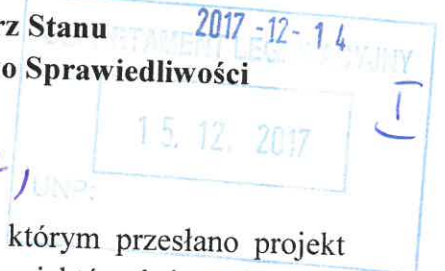
S.I. - p.s. Byggald
2017/12/15

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

Pan Łukasz Piebiak

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z pismem z dnia 28 listopada 2017 r., przy którym przesłano projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poniżej zgłaszam następujące wątpliwości:

1) w art. 1 w pkt 77 projektu w art. 263 Kodeksu postępowania cywilnego proponuje się rozważenie dokonania zmiany polegającej na zastąpieniu wyrazu „kalectwa” wyrazem „niepełnosprawności”. Sformułowanie „kalectwo” jest stopniowo eliminowane z systemu prawnego z uwagi na jego stygmatyzujący charakter.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, z późn. zm.) niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Osobą niepełnosprawną jest natomiast taka, której niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem: o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, albo o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia;

2) w art. 1 pkt 144 projektu, w art. 476 Kodeksu postępowania cywilnego dodano § 6, w którym określono, że „decyzją wydaną z rażącym naruszeniem prawa jest w szczególności decyzja niezawierająca oznaczenia stron, nie wskazująca sposobu obliczenia objętego nią świadczenia, wydana przez osobę do tego nieuprawnioną, wydana bez podstawy prawnej lub przedwczesna”. Określając otwarty katalog przesłanek możliwości stwierdzenia, kiedy decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa projektodawca posłużył się pojęciem decyzji „przedwczesnej” – pojęciem niezdefiniowanym na gruncie prawa administracyjnego. Również uzasadnienie do projektu nie daje odpowiedzi jakie decyzje miałyby być zakwalifikowane jako przedwczesne (uzasadnienie do projektu wskazujące, że wydane bez podstawy prawnej to decyzje bez zachowania terminów lub przesłanek jej wydania – jest lakoniczne i nie daje odpowiedzi o jakie decyzje chodzi, tym bardziej, że organ administracji, co do zasady, decyzje wydaje niezwłocznie, a na każde przekroczenie terminu, lub gdy postępowanie jest prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy stronie postępowania służy prawo wniesienia ponaglenia). W przypadku przepisu nakładającego tak dotkliwą sankcję, jakim w przedmiotowym przypadku jest stwierdzenie, że decyzja wydana

171214-01284

EB

jest z rażącym naruszeniem prawa, wszystkie przesłanki powinny być dokładnie określone i nie budzić wątpliwości interpretacyjnych i znaczeniowych już na etapie ich projektowania. Przedmiotowe pojęcie powinno więc zostać odpowiednio dookreślone lub zdefiniowane w ustawie;

3) zaproponowana w art. 5 pkt 20 projektu zmiana art. 35 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie uwzględnia treści noweli dodanej do art. 35 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1557), w brzmieniu: „art. 35 ust. 1a. Przepisu ust. 1 zdanie drugie nie stosuje się w sprawach dotyczących dochodzenia zwrotu należności powstałych w wyniku realizacji przepisów z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy”, która weszła w życie 5.09.2017 r.

Wprowadzona z dniem 5.09.2017 r. ww. nowelizacja była procedowana i uzgadniana z przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości.

Celem wprowadzonej regulacji było zwolnienie z opłaty stosunkowej pism procesowych składanych do sądu przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50 tys. zł – a tym samym ograniczenie ponoszonych kosztów do opłaty podstawowej w przypadkach wymienionych w art. 35 ust. 1 ww. ustawy w jej obecnym brzmieniu.

Zaproponowane brzmienie art. 35 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, z którego wynika, że z opłat od pozwów, powód będący pracownikiem będzie zwolniony wyłącznie w przypadku dochodzenia „właściwego wynagrodzenia za pracę” jest nieprecyzyjne. Wskazane sformułowanie „właściwe wynagrodzenie za pracę” budzi wątpliwość, czy składkę do ZUS należną od pracodawcy od wypłaconych wynagrodzeń należy zaliczyć do tak zdefiniowanego „wynagrodzenia”, czy wynagrodzenie pracownika za czas urlopu wypoczynkowego należy zaliczyć do kategorii roszczeń zwolnionych od opłat, jak również wynagrodzenie przysługujące pracownikowi za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas zwolnienia pracownika od pracy, czy czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Treść projektowanego art. 35 ww. ustawy jest niemożliwa do zastosowania w praktyce przez Fundusz. Zadaniem ustawowym Funduszu jest wypłata świadczeń pracownikom „upadłych podmiotów” z tytułu niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, zgodnie z zawartym w art. 12 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy katalogiem, zawierającym tytuły wypłat, wynikające wyłącznie z Kodeksu pracy. Wypłata świadczeń odbywa się na podstawie składanych przez uprawniony podmiot wykazów zbiorczych lub uzupełniających, zawierających tytuły wypłat, o których mowa wyżej. Z uwagi na fakt, że wypłacane świadczenia mają charakter zwrotny, Fundusz ma ustawowy obowiązek dochodzenia roszczeń od podmiotów wskazanych w ustawie o ochronie roszczeń pracowniczych w związku z niewypłacalnością pracodawcy. Zgodnie z art. 23 ust. 2 tej ustawy, przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia Funduszu wobec pracodawcy korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę. Wejście w życie proponowanych przepisów spowoduje, że sporządzenie przez Fundusz pozwu do sądu o zwrot wypłaconych świadczeń będzie utrudnione z uwagi na fakt, że niemożliwe jest ustalenie, które tytuły

wypłat poza „właściwym wynagrodzeniem za pracę” nie będą podlegały zwolnieniu z kosztów.

W przypadku uzyskania tytułu wykonawczego, z którego wynikać będzie częściowe zwolnienie z kosztów sądowych pojawi się kolejny problem dotyczący postępowania egzekucyjnego i ewentualnego zwolnienia Funduszu z kosztów egzekucyjnych.

Obowiązujące przepisy zapewniają Funduszowi pełne zwolnienie zarówno z kosztów sądowych, jak również z kosztów egzekucyjnych. W świetle powyższego należy dodać, że w projekcie planu finansowego FGŚP na rok 2018, stanowiącego podstawę wydatkowania środków, nie uwzględniono kosztów które będą generować proponowane zmiany do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W przypadku wejścia w życie zaproponowanego rozwiązania może dojść do sytuacji, w której koszty sądowe będą musiały być pokryte ze środków Funduszu przeznaczonych na wypłatę świadczeń pracowniczych.

Ostateczny kształt stosownego przepisu wymaga dalszego omówienia, całościowe uwzględnienie w treści art. 5 pkt 20 projektu spraw dotyczących dochodzenia zwrotu należności powstałych w wyniku realizacji przepisów z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy jest niezbędne.

Możliwym do zastosowania rozwiązaniem jest dostosowanie projektowanych w tym zakresie przepisów do aktualnie obowiązującego stanu prawnego, uwzględniającego zwolnienie z opłat sądowych w sprawach dotyczących dochodzenia zwrotu należności powstałych w wyniku realizacji przepisów z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Alternatywnym rozwiązaniem może być zawarcie stosownego wyłączenia o charakterze przedmiotowym w art. 95 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych albo wyłączenia o charakterze podmiotowym w art. 96 tej ustawy;

4) odnosząc się art. 5 pkt 21 projektu zwracam się z uprzejmą prośbą o ponowne rozważenie wysokości opłaty podstawowej w sprawach z zakresu prawa pracy (zmiana wysokości z obecnych 30 zł na projektowane 100 zł);

5) wydaje się również, że z uwagi na treść projektu, powinien on zostać zaopiniowany przez Radę Dialogu Społecznego oraz reprezentatywne organizacje związkowe. W tym zakresie należy odpowiednio uzupełnić pkt 5 OSR.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
z up.
Marcin Zieliński
PODSEKRETARZ STANU

